

**EGZAMIN GIMNAZJALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

CZEŚĆ 3.

**JEZYK ANGIELSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZE: GA-1X, GA-4, GA-5**

KWIECIEŃ 2015

Rozumienie ze sluchu

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	B
	1.2.		C
	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników).	A
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	B
	1.5.		A
	1.6.	2.4) Uczeń określa intencję nadawcy/autora tekstu.	A
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C
	2.2.		A
	2.3.		B
	2.4.		E

Rozumienie tekstów pisanych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
	3.2.		A
	3.3.		C
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	4.2.		E
	4.3.		C
	4.4.		B
	5.1.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.2.		D
	5.3.		B

Znajomość środków językowych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>comfortable / comfy</i>
	6.2.		<i>lorries</i>
	6.3.		<i>was</i>
	6.4.		<i>finally</i>
	6.5.		<i>went</i>
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>did you pay money did you pay</i>
	7.2.		<i>for two years</i>
	7.3.		<i>less / more difficult to learn</i>
	7.4.		<i>this museum closes this museum is closed this museum will close this museum closed this museum was closed</i>
	7.5.		<i>promised to do promised he would do</i>

Uwaga!

- Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie.
- W zadaniu 7. akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 7.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

We wszystkich zadaniach otwartych sprawdzających stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadań 6. i 7.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.1.	<i>comftable</i>
6.2.	<i>lories</i>
6.3.	<i>wos</i>
6.4.	<i>finaly / finali</i>
6.5.	<i>wentt</i>
7.1.	<i>did you pey</i>
7.2.	<i>for two yers</i>
7.3.	<i>les / mor difficult to lern / laern</i>
7.4.	<i>this museum closez / wil close</i>
7.5.	<i>promist to do / he woud do</i>

Wypowiedź pisemna

Zadanie 8.

Kilka dni temu zwyciężyłeś(-aś) w zawodach sportowych. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Londynu:

- wyjaśnij, dlaczego uczestniczyłeś(-aś) w zawodach
- przedstaw problem, który powstał podczas zawodów
- napisz, jak zareagowali koledzy na wiadomość o Twoim zwycięstwie.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

	wymagania ogólne	wymagania szczegółowe
<ul style="list-style-type: none"> • treść • spójność i logika wypowiedzi • zakres środków językowych • poprawność środków językowych. 	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi.</p>	<p>1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającą realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:</p> <p>1) człowiek 5) życie rodzinne i towarzyskie 10) sport.</p> <p>5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail:</p> <p>1) opisuje ludzi [...] i czynności 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...] 6) przedstawia opinie innych osób 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p> <p>7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach:</p> <p>2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów uczeń się odniósł?	Ile elementów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4	3	2	1
2		2	1	1
1			1	0
0				0

Dla przykładu, za wypowiedź ucznia, który odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację polecenia

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *mily*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *This book was expensive.*, zamiast *This book cost a lot of money.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	brak błędów lub nieliczne błędy niezakłócające komunikacji / sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
0 p.	bardzo liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź nie podlega ocenie (egzaminator przyznaje 0 punktów we wszystkich kryteriach), jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
- Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub z innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za pracę niesamodzielną.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć oraz/lub fragmenty pracy całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu słów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
- Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
- Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się najwyżej 1 punkt. W takich pracach oznacza się błędy.
- Jeżeli wypowiedź zawiera **40 słów** lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
- Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
- W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
- Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
- Jeżeli zdający umieścił w pracy napis *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy. W liczbie słów uwzględniane są wszystkie wyrazy użyte w danej nazwie własnej, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy – 2 słowa. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślone jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją. Przez słowo rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa), *two thousand five hundred* (4 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
  - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
4. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo.
5. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
6. Podpis *XYZ* oraz inne fikcyjne dane nie są uwzględniane w liczbie słów.
7. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
8. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu.

USZCZEGÓLOWIENIE KRYTERIÓW OCENIANIA WYPOWIEDZI PISEMNYCH

Treść

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–12 poniżej oraz przyjętymi dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
    - w jaki sposób uczeń realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Jako podpunkt nieujęty (do którego uczeń **nie odniósł się**) traktowana jest wypowiedź ucznia, która (a) nie realizuje tego podpunktu lub (b) realizuje go w sposób całkowicie niekomunikatywny.
3. Jako podpunkt, do którego uczeń **odniósł się** w pracy, przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia.
  - Poprzez „minimalny stopień” rozumiane jest jedno odniesienie się do elementu polecenia, np. *I like sport*.
  - Wyrażenie takie jak np. *sing a song* traktowane jest jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
4. Jako podpunkt rozwinięty w pracy przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
  - Poprzez „bardziej szczegółowy sposób” rozumie się wypowiedź zawierającą (a) dwa odniesienia do danego podpunktu, np. *I wanted to have fun and win*. lub (b) jedno rozbudowane odniesienie do danego podpunktu polecenia, jeden aspekt opisany bardziej szczegółowo, np. *When it started to rain, we had to stop the match*.
  - Słowa *very*, *more*, *most* nie stanowią rozwinięcia elementu polecenia, niezależnie od tego, ile razy są powtórzone.
5. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy dwóch wyrażen synonimicznych (np. *They were happy and pleased*.) lub dwóch wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen (np. *My friend was happy and unhappy*.), lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu (np. *white and blue shirts*) oceniana jest jako **odniósł się**.
6. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
7. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia jednocześnie, np. zdanie *Tomek jumped with joy and broke his leg*. może być uznane za realizację 2. albo 3. podpunktu polecenia.
8. Dopuszczalna jest sytuacja, w której uczeń traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 3 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

- To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy, np. wyjaśniając, dlaczego uczestniczył w zawodach, uczeń pisze: *I like it*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
9. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwość, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
  10. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego uczeń tylko odniósł się, a podpunkt, do którego uczeń odniósł się, jako nieujęty. Na przykład realizując podpunkt „przedstaw problem, który powstał podczas zawodów”, uczeń jest niekonsekwentny w użyciu czasu, np. *There were many people in the stadium and we'll lose the ball*. (**odniósł się**).
  11. Dopuszcza się udzielenie przez ucznia wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem jak...* / *Nie wiem co...* / *Nie wiem dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki zadania.
  12. Jeżeli uczeń realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim – realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną, np. *I wanted wygrać the competition*. (**nie odniósł się**). Jeżeli uczeń używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia – fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np. *W międzyczasie it started to rain*. (**odniósł się**).

Spójność i logika wypowiedzi

1. W ocenie spójności rozważany jest poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie przelicza się jednak bezpośrednio liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności może również wynikać z nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *Yesterday I'll take part in the competition and I win*.
3. Uczeń nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.
4. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności i logice, to uczniowi przyznaje się 2 punkty w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Zakres i poprawność środków językowych

1. Zadowolający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, których znajomości można oczekiwać od absolwenta gimnazjum na poziomie A2+ (ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*).
2. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia słów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu stosunkowo dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w tekście stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce (gżeje).</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce (gzać) w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u></i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Uszczegółowienia do zadania 8.

Kilka dni temu zwyciężyłeś(-aś) w zawodach sportowych. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Londynu:

- wyjaśnij, dlaczego uczestniczyłeś(-aś) w zawodach
- przedstaw problem, który powstał podczas zawodów
- napisz, jak zareagowali koledzy na wiadomość o Twoim zwycięstwie.

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnij, dlaczego uczestniczyłeś(-aś) w zawodach 		
<p>Wymagania z Podstawy programowej III.1: 5.5) uczeń wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...]; 7.2) uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • W pracy nie musi pojawić się sformułowanie <i>take part in</i> lub spójnik <i>because</i>, ale z wypowiedzi musi wynikać powód uczestnictwa w zawodach, np. <i>I ran in the race. I like sports competitions. (odniósł się).</i> Wymagany jest spójnik <i>because</i>, gdy z wypowiedzi nie wynika powód uczestnictwa w zawodach, np. <i>I took part in a competition. It was in the school. (nie odniósł się),</i> ALE <i>I took part in a competition because it was in my school. (odniósł się).</i> • Uznaje się słowa typu: <i>sports event, match, race, tournament, contest, game, sports meeting, Olympic Games, the Olympics, championship(s)</i> itp. zamiast <i>competition</i>. Jeżeli uczeń używa słów, które znaczą coś innego lub są nieczytelnym odniesieniem do zawodów sportowych (np. <i>sports trip, team sport</i>), uznaje się powód wzięcia udziału w zawodach, ale w takim przypadku realizację tego podpunktu ocenia się zgodnie z pkt. 10 <i>Uszczegółowienia</i>. • Uczeń musi: <ul style="list-style-type: none"> – podać powód lub cel wzięcia udziału w zawodach, np. a) <i>I took part in a competition to help my friends. (odniósł się)</i> b) <i>I heard that one could win a precious prize. (odniósł się i rozwinął)</i> LUB – podać <u>cechę</u> zawodów, która mogła skłonić go do udziału w nich, np. <i>It's the most popular sports event in our town. (odniósł się i rozwinął).</i> • Jeżeli z pracy wynika, że uczeń udał się na zawody w charakterze obserwatora/kibica lub pisze o innej osobie, która udała się na zawody, ten podpunkt polecenia traktuje się jako nie odniósł się. 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I took part in a competition last week.	I won a prize in a school competition last Saturday because I like sport.	I'm good at swimming, but I wanted to try running as well.
I won a prize in a school competition last Saturday.	I wanted to win.	My classmates encouraged me to take part in the competition.

• przedstaw problem, który powstał podczas zawodów		
<p>Wymagania z Podstawy programowej III.1: 5.4) uczeń relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 7.2) uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • W podanej informacji nie jest wymagane pojawienie się słowa <i>problem</i>. Uznaje się wszystkie opisy sytuacji, które w jakimś stopniu mogły zakłócić przebieg zawodów. • Przedstawiony problem musi dotyczyć osób, zdarzeń lub warunków powiązanych w logiczny sposób z zawodami sportowymi, np. <i>The gym was too small.</i> (odniósł się), <i>It was too hot to start the game before 4 p.m.</i> (odniósł się i rozwinął). • Uznaje się opis problemu, który pojawił się podczas zawodów, np. <i>Suddenly it started to rain.</i>, podczas dojazdu / w drodze na zawody, np. <i>The bus, on which we were going to the stadium, broke down.</i> lub bezpośrednio po zawodach, np. <i>When we were leaving the field, I broke my leg.</i> Wspomniany problem musi jednak być związany bezpośrednio z zawodami lub mieć na nie wpływ. • Jako podpunkt nie odniósł się traktowana jest wypowiedź ucznia, w której brakuje informacji o rodzaju problemu, np. <i>There was a big problem.</i> <p>Uwaga: Jeżeli opisany problem wyklucza zwycięstwo i uczeń w całej pracy nie wspomina o zwycięstwie, to obniża się punktację w kryterium spójności i logiki wypowiedzi (niespójność z poleceniem).</p>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There weren't any problems.	It was raining.	It was raining and we had to wait until the weather was good.
I had a problem.	Philip broke his leg.	Philip broke his leg and he was taken to hospital.

• napisz, jak zareagowali koledzy na wiadomość o Twoim zwycięstwie

Wymagania z Podstawy programowej III.1:

5.1) uczeń opisuje ludzi [...] i czynności;

5.6) uczeń przedstawia opinie innych osób;

7.2) uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

- Nie jest wymagane odniesienie do liczby mnogiej. Wystarczy odniesienie do jednego kolegi/jednej koleżanki.
- Uczeń nie musi użyć słowa *friends* przy wyrażaniu ich reakcji. Jednak z treści pracy musi jasno wynikać, że opisana reakcja dotyczy kolegów/kolegi, a nie np. rodziców, nauczycieli.
- Uczeń musi opisać reakcję kolegów/kolegi lub opisać czynności będące skutkiem ich reakcji na zwycięstwo w zawodach, np. a) *My friends were happy.*, b) *My friends bought me a present.*
- Nie jest wymagane bezpośrednie odniesienie do zwycięstwa, ale z kontekstu wypowiedzi musi wynikać, że reakcja kolegów/kolegi była związana ze zwycięstwem.
- Jako podpunkt **nie odniósł się** traktowana jest wypowiedź, w której uczeń nie podaje informacji o reakcji kolegów/kolegi.
- Jako podpunkt **odniósł się** przyjmuje się wypowiedź, w której uczeń przedstawia reakcję, lecz nie rozwija wypowiedzi:
  - wspomina krótko o emocjach kolegów/kolegi, np. używając jednego przymiotnika, np. *My friends were unhappy.*;
  - wspomina krótko o działaniach podjętych przez kolegów/kolegę, wyrażonych nie więcej niż jednym czasownikiem, np. *John gave me flowers.*;
  - wspomina o reakcji kolegów/kolegi przy pomocy przysłówka *well, badly*, np. *My classmates reacted badly.*
- Jako podpunkt **odniósł się i rozwinął** przyjmuje się wypowiedź, w której uczeń przedstawia reakcję kolegów/kolegi w sposób bardziej szczegółowy.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
My friends are very good.	My friends congratulated me.	My friends congratulated me and organised a party for me.
My friends were at the stadium.	My friends were happy.	One of my friends was unhappy because he wanted to win.